

Poprawność korelacyjna zmiennych w modelu ekonometrycznym

Rozpatruje się zbiór $Z(m)$ zmiennych wyróżnionych w modelu ekonometrycznym ze zmiennymi objaśniającymi $X_1, \dots, X_m$ i zmienną objaśnianą Y , których wartości zaobserwowane generują macierz $R(m) = [r_{ij}]_{m \times m}$ oraz wektor $R_0(m) = [r_i]_{m \times 1}$, gdzie r_{ij} jest współczynnikiem korelacji między zmiennymi X_i, X_j , zaś r_i — współczynnikiem korelacji pomiędzy zmiennymi X_i, Y , $i, j = 1, \dots, m$.

Definiuje się następujące potencjały korelacyjne:

- 1) Wewnętrzny potencjał korelacyjny $C_w(m) = \max_{1 \leq j \leq m} \sum_{i=1}^m |r_{ij}|$ zbioru $Z(m)$ jako miarę wzajemnego skorelowania zmiennych objaśniających.
- 2) Zewnętrzny potencjał korelacyjny $C_z(m) = \left(\sum_{i=1}^m |r_i|^2 \right)^{1/2}$ zbioru $Z(m)$ jako miarę skorelowania zmiennych objaśniających ze zmienną objaśnianą.
- 3) Potencjał korelacyjny $C(m) = C_w(m) + C_z(m)$ zbioru $Z(m)$ jako miarę skorelowania wszystkich jego zmiennych.
- 4) Względny wewnętrzny potencjał korelacyjny $D_w(m) = \frac{C_w(m)}{C(m)}$ zbioru $Z(m)$ obrazujący udział $C_w(m)$ w $C(m)$.
- 5) Względny zewnętrzny potencjał korelacyjny $D_z(m) = \frac{C_z(m)}{C(m)}$ zbioru $Z(m)$ obrazujący udział $C_z(m)$ w $C(m)$.
Oczywiście $D_w(m) + D_z(m) = 1$.

$D_w(m) \in \langle \frac{1}{2}, 1 \rangle$ i im mniejsze lub równoważnie im większe $\frac{C_z(m)}{C_w(m)}$, tym mniejsze $C_w(m)$ i większe $C_z(m)$. $D_z(m) \in \langle 0, \frac{1}{2} \rangle$ i im większe lub równoważnie im większe $\frac{C_z(m)}{C_w(m)}$, tym większe $C_z(m)$ i mniejsze $C_w(m)$.

Określa się poprawność korelacyjną zmiennych zbioru $Z(m)$ jako słabe skorelowanie zmiennych objaśniających między sobą i ich silne skorelowanie ze zmienną objaśnianą. Stopień poprawności korelacyjnej proponuje się mierzyć współczynnikiem $K(m) = \frac{C_z(m)}{C_w(m)}$ poprawności korelacyjnej. $K(m) \in \langle 0, 1 \rangle$ i im większe, tym wyższy stopień poprawności korelacyjnej.

Za pomocą kryterium maksymalnego współczynnika $K(m)$ doboru zmiennych objaśniających do modelu otrzymuje się optymalny podzbiór tych zmiennych bez współliniowości.